

Οι Δ.Ε.Υ.Α. διαχρονικά έχουν αναδειχθεί ως σημαντικοί φορείς ανάπτυξης και περιβαλλοντικής προστασίας στην Περιφέρεια-αποφασιστικός ο ρόλος τους και στο νέο Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ)

Η Ελλάδα βιώνει τα τελευταία χρόνια μια πρωτόγνωρη οικονομική κρίση . Η θεσμική και δημοκρατική ανάγκη καινοτόμων αναπτυξιακών προσπαθειών είναι εμφανής. Οι Δ.Ε.Υ.Α, τα πολύτιμα αυτά αναπτυξιακά εργαλεία, από τα δυναμικότερα της ελληνικής περιφέρειας, μπορούν να αποτελέσουν τον προνομιακό χώρο εκκίνησης. Έχουμε όραμα και ξέρουμε που θέλουμε να πάμε. Πρέπει να βάλουμε τα κριτήρια αυτής της πορείας για να σχεδιάσουμε με ασφάλεια το νέο όραμά μας. Πρέπει να σχεδιάσουμε τη μετάβασή μας από το σήμερα στο αύριο με ειλικρινή αναγνώριση των δυνατοτήτων μας αλλά και των αδυναμιών που έχουμε να αντιμετωπίσουμε. Τα στοιχεία, που ενδεικτικά αναφέρονται σ' αυτή την εισήγηση (είναι προφανές ότι διαθέτουμε πολλά περισσότερα), προικοδοτούν μια νέα γόνιμη σχέση πολιτικής και επιστήμης και δίνουν το έναυσμα για ένα ουσιαστικό διάλογο επιστημόνων, Κ. Διοίκησης, αιρετών, στελεχών της Ε.Δ.Ε.Υ.Α αλλά και των Τοπικών Κοινωνιών πάνω στα σύγχρονα θέματα που αφορούν Περιβάλλον-προστασία Δημόσιας Υγείας –Ποιότητα Ζωής των Πολιτών.

Οι Δ.Ε.Υ.Α σε αριθμούς

Οι ρυθμίσεις του Ν. 1069/80 που προέβλεπαν με το άρθρο 13 τη χρηματοδότηση των έργων και μελετών Υ.Α. & Β.Κ. από το ΠΔΕ, με δωρεάν επιχορήγηση 35% του προϋπολογισμού τους και 65% συνεισφορά τους, ήταν η αφετηρία για μακροχρόνιο σχεδιασμό των ΔΕΥΑ με αποτέλεσμα να αναδειχθούν σε κύριους διαχειριστές στη

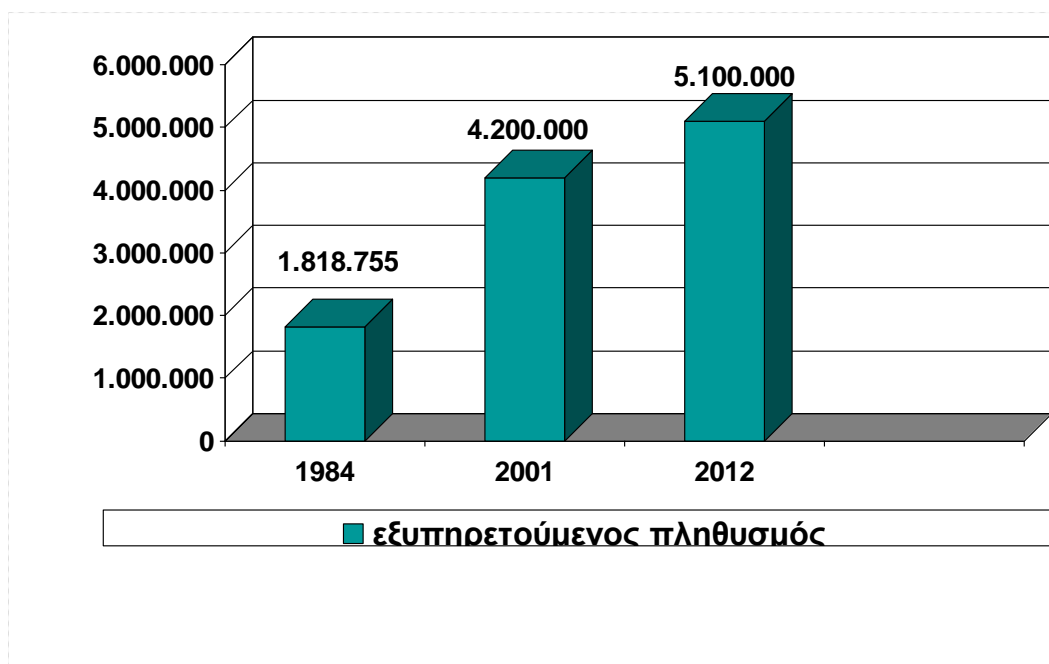
χώρα μας – υδατικών πόρων – πόσιμου νερού και υγρών αποβλήτων.

Το 1984 οι συσταθείσες Δ.Ε.Υ.Α με βάση τις διατάξεις του Ν.1069/80 ήταν 44 επί συνόλου 55 Δήμων, με πληθυσμό άνω των 10.000. Το σύνολο του εξυπηρετούμενου πληθυσμού των 44 αυτών Δ.Ε.Υ.Α ήταν 1.818.755 κάτοικοι ήτοι το 18,9 % του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

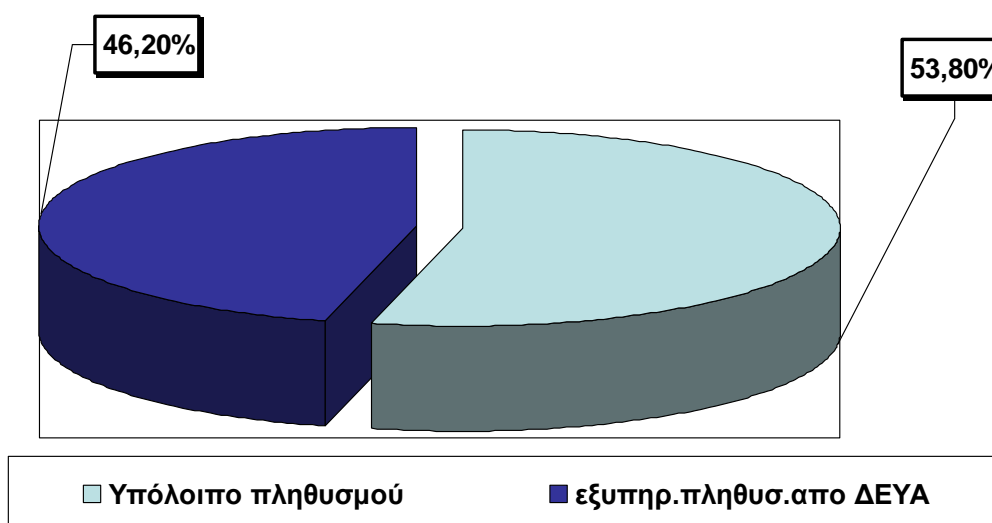
Με βάση την απογραφή του 2001 και δεύτερο χρόνο εφαρμογής του Καποδίστρια λειτουργούσαν 230 Δ.Ε.Υ.Α με εξυπηρετούμενο πραγματικό πληθυσμό 4,2 εκατομμύρια κατοίκους δηλ. το 41% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Μετά την εφαρμογή του «Καλλικράτη» οι Δ.Ε.Υ.Α. συγχωνεύθηκαν και σήμερα λειτουργούν 130 Δ.Ε.Υ.Α και εξυπηρετούν 5,1 εκατ. κατοίκους, δηλαδή το 46,2% του συνολικού πληθυσμού της χώρας.

Οι Δ.Ε.Υ.Α σε αριθμούς από το 1984-2012

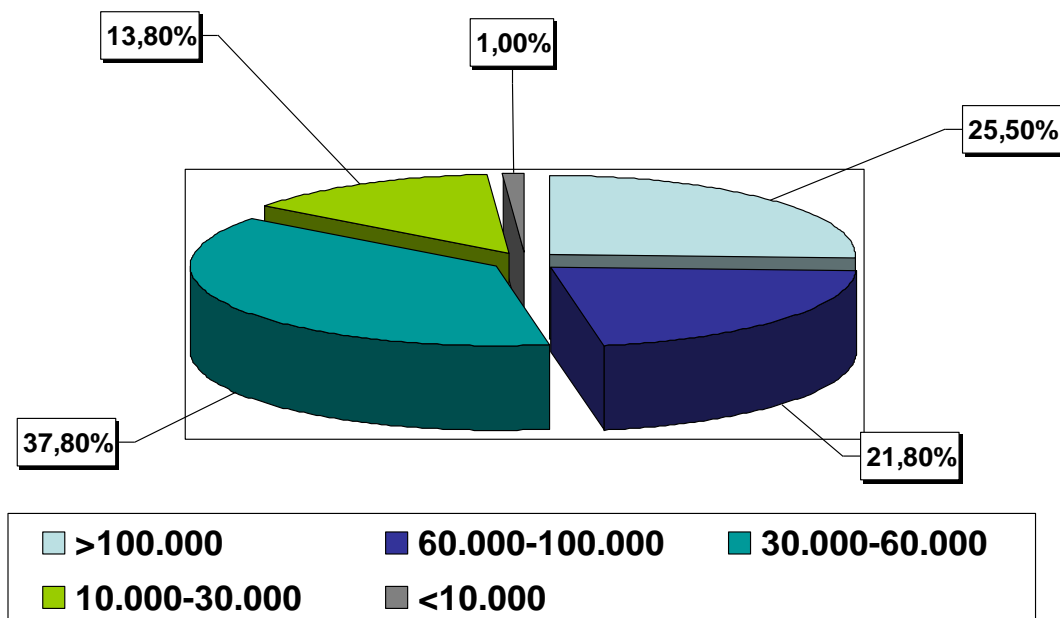
Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός της χώρας από τις Δ.Ε.Υ.Α ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού

Ως προς τον πληθυσμό διακρίνουμε:

Πληθυσμός	Αριθμός ΔΕΥΑ	Πληθυσμός (2)	% Συνολικού Πληθυσμού ΔΕΥΑ (3)
> 100.000	9	1.288.112	25,5
60.000 – 100.000	15	1.103.924	21,8
30.000 – 60.000	45	1.910.039	37,8
10.000 – 30.000	50	698.568	13,8
< 10.000	11	55.004	1,0
ΣΥΝΟΛΟ	130	5.055.147	

Κατάταξη των Ε.Δ.Ε.Υ.Α με βάση τον εξυπηρετούμενο πληθυσμό

Υδάτινοι πόροι και Ε.Δ.Ε.Υ.Α

Είναι γνωστή ασφαλώς σε όλους η σημασία του νερού ως φυσικού αγαθού για την διατήρηση της ζωής, όπως και η καθοριστική του σημασία, σε κάθε αναπτυξιακή προσπάθεια ώστε να είναι βέβαιο, ότι κανένα αναπτυξιακό έργο, όσο τεκμηριωμένο και αν είναι δεν μπορεί να επιτύχει τους στόχους του, εάν στερείται της επιβαλλόμενης υδρογεωλογικής στήριξης για την διατήρηση των αναγκαίων υδατικών πόρων.

Επισημαίνεται επίσης, ότι η κατά κεφαλή κατανάλωση νερού, αποτελεί έναν από τους βασικούς δείκτες του βιοτικού επιπέδου μιας κοινωνίας.

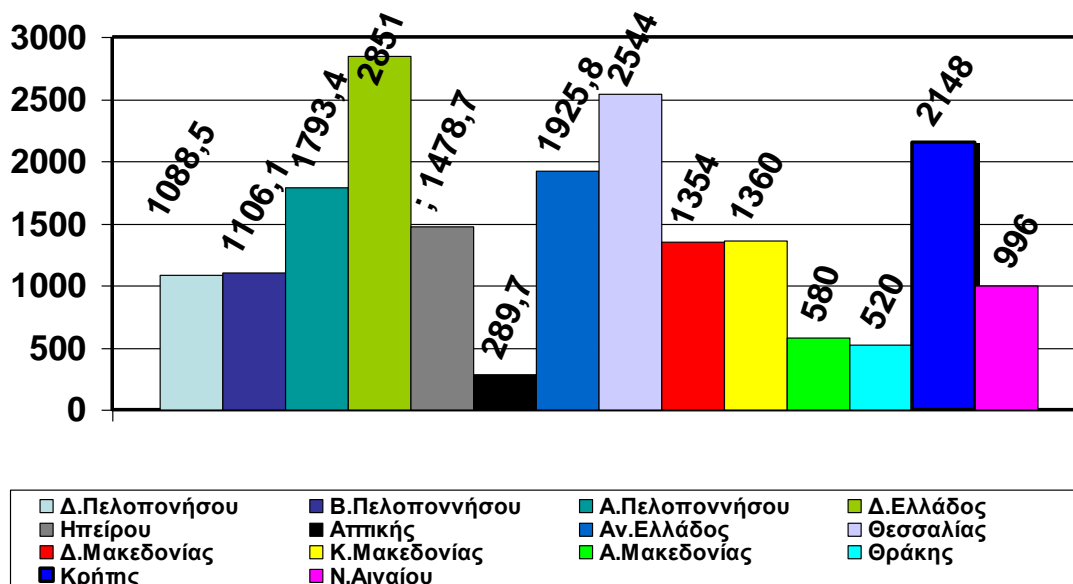
Είναι επίσης γνωστά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα σχετικά με τους υδατικούς πόρους. Τα προβλήματα αυτά είναι πολλά και σύνθετα και συνδέονται:

- με την συνεχώς αυξανόμενη ζήτηση νερού για διάφορες χρήσεις.

- με τις συνεχώς αυξανόμενες περιβαλλοντικής φύσεως δυσμενείς επιπτώσεις λόγω ανθρωπίνων δραστηριοτήτων.
- με τις επαναλαμβανόμενες περιόδους ξηρασίας.
- Με την έλλειψη συντονισμού, επικάλυψη αρμοδιοτήτων και ανταγωνιστικών πολλές φορές δραστηριοτήτων μεταξύ των διαφόρων φορέων βασικής και εφαρμοσμένης υδρογεωλογικής και υδρολογικής έρευνας.
- Με την έλλειψη, όχι πάντα, σχεδίων ορθολογικής εκμετάλλευσης και προστασίας των υδατικών μας πόρων.

α/α	ΥΔΑΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ x 10 ⁶ m ³			
		Καρστικά συστήματα	Κοκκώδη συστήματα	Μικτά συστήματα	Σύνολο
1.	Δ. Πελοποννήσου	857.0	181.5	50	1088.5
2.	Β. Πελοποννήσου	347.1	283.0	16	646.1
	Νησιωτικό τμήμα	428	32	-	460
3.	Α. Πελοποννήσου	1535	148	61	1744
	Νησιωτικό τμήμα	28.5	12.1	8.8	49.4
4.	Δ. Ελλάδας	2551.0	100.0	200.0	2851.0
5.	Ηπείρου	1302.0	131	-	1433
	Νησιωτικό τμήμα	25.45	9.6	11.6	45.65
6.	Αττικής	235	32	1.6	268.6
	Νησιωτικό τμήμα	12.6	4.8	3.7	21.1
7.	Αν. Ελλάδας	1291.7	173.0	-	1464.7
	Νησιωτικό τμήμα	374	62.8	24.3	461.1
8.	Θεσσαλίας	1285.0	616	643.0	2544
9.	Δ. Μακεδονίας	1076	278	-	>1354
10.	Κ. Μακεδονίας	100	1260.6	-	>1360
11.	Α. Μακεδονίας	320	230	30	580
12.	Θράκης	210	300	10	520
13.	Κρήτης	1640	248	260	2148
14.	Νησιών Αιγαίου	556	112	328	996
ΣΥΝΟΛΟ		14174.0	4214.4	>1648	20035.0

Υπόγειο Υδατικό Δυναμικό, μέσα ετήσια ρυθμιστικά αποθέματα

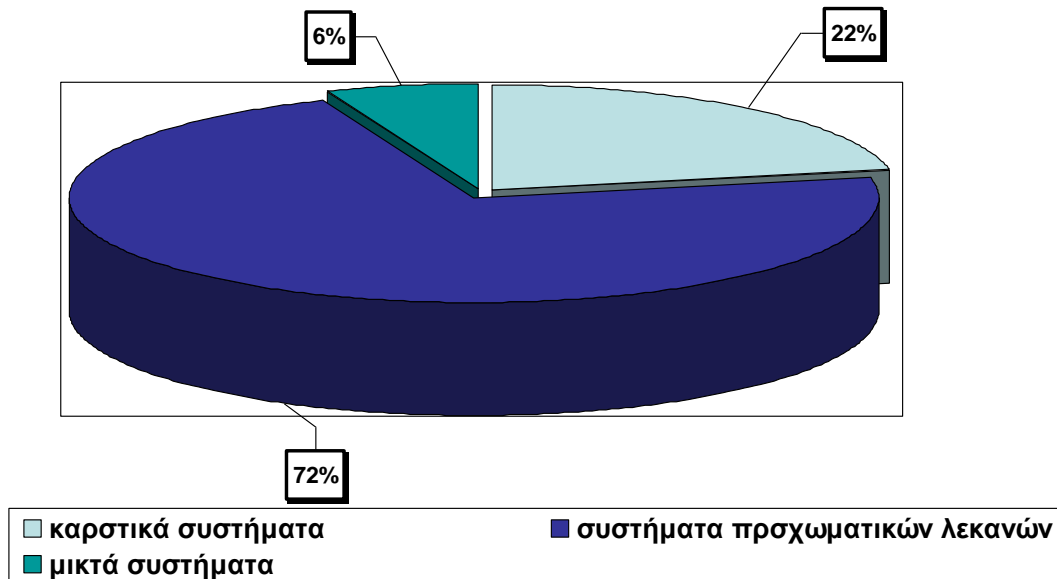

Στον πίνακα δίνονται ενδεικτικά στοιχεία για το υπόγειο υδατικό δυναμικό της χώρας.

Όπως αναλυτικά ανά υδατικό διαμέρισμα φαίνεται, η εκτίμηση του υπόγειου υδατικού δυναμικού επιτεύχθηκε με βάση τον καθορισμό των κυριότερων υδρογεωλογικών συστημάτων των μεγάλων καρστικών ενοτήτων (συστήματα ενδορωγματικής ροής), προσχωματικών λεκανών (συστήματα ενδοπορικής ροής) και λοιπών συστημάτων μικτής ροής.

Από τον πίνακα επίσης προκύπτει ότι το συνολικό υπόγειο υδατικό δυναμικό της χώρας (μέσα ετήσια αποθέματα) είναι της τάξης των $20 \times 10^9 \text{ m}^3$. Εξ αυτών $14 \times 10^9 \text{ m}^3$ ή ποσοστό 22% αντιστοιχεί σε αποθέματα **καρστικών υδροφόρων συστημάτων**, $4,2 \times 10^9 \text{ m}^3$ ή 72% σε αποθέματα κοκκωδών συστημάτων **προσχωματικών λεκανών** και το υπόλοιπο $1,6 \times 10^9 \text{ m}^3$ ή 6% σε αποθέματα υδρογεωλογικών **συστημάτων μικτής ροής**.

Ποσοστιαία κατανομή υδρογεωλογικών συστημάτων στον ελλαδικό χώρο

Επισημαίνεται εδώ ότι ένα σημαντικό ποσοστό του δυναμικού αυτού εκφορτίζεται μέσω πηγών και προσμετράται στην επιφανειακή απορροή.

Σε ότι αφορά την ποιοτική κατάσταση των υπογείων νερών της χώρας, ένα σημαντικό μέρος αυτών είναι ακατάλληλο για τις περισσότερες χρήσεις λόγω φυσικών αιτίων και ανθρωπίνων δραστηριοτήτων.

Επισημαίνεται επίσης ότι σε πολλές περιπτώσεις καρστικών κατά κανόνα υδροφόρων συστημάτων, η λεκάνη τροφοδοσίας ενός συστήματος (είσοδος) και η περιοχή εκφόρτισής του (έξοδος) βρίσκονται σε διαφορετικά γειτονικά υδατικά διαμερίσματα, γεγονός που πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη στις προτάσεις διαχείρισης.

Ως προς την επιδεκτικότητα για ρύπανση οι καρστικοί υδροφόροι ορίζοντες χαρακτηρίζονται από σχετική ευκολία ρύπανσης εξ' αιτίας:

- Του μεγάλου βάθους της κορεσμένης ζώνης
- Της μικρής κατά κανόνα προσροφητικής και απορροφητικής ικανότητας στην ακόρεστη ζώνη (έλλειψη αυτοκαθαρισμού)

- Της μεγάλης υδροπερατότητας της ακόρεστης ζώνης
- Της πολύ μεγάλης ταχύτητας ροής και του πολύ μικρού χρόνου παραμονής των ρύπων στο μέσον
- η υφαλμύριση που προκαλείται, κυρίως στην Δ. Ελλάδα, όχι μόνο στις παράκτιες περιοχές αλλά και σε μεγάλη απόσταση από την θάλασσα (15-20 χλμ.), υφαλμύριση που προκαλείται τόσο κοντά στο υψόμετρο της θάλασσας όσο και δεκάδες μέτρα πάνω από την επιφάνεια της (10-30 μ.), όπως διαπιστώθηκε στις λεκάνες Ασωπού, Θηβών, Άργους κ.λ.π., λόγω τεκτονικών αιτίων.
- Οι καρστικοί υδροφορείς θεωρούνται οι πλέον αξιόλογοι, από τους οποίους αντιμετωπίζονται, μεταξύ άλλων, οι υδατικές ανάγκες μεγάλων αστικών κέντρων (Αθήνα, Πάτρα, Ηράκλειο, Λαμία, Κοζάνη, Ιωάννινα, κ.λ.π.)

Από όσα συνοπτικά αναφέρθηκαν αναδύεται η αναγκαιότητα της διατήρησης των υδατικών μας πόρων και ως υποχρέωσή μας έναντι των επερχόμενων γενεών.

Λόγω της φύσεως του αγαθού αυτού, η ποσοτική του προσέγγιση αν και αναγκαία ,επισκιάζεται από την ποιοτική διάσταση του προβλήματος, το οποίο ανάγεται στην προστασία των υδατικών μας πόρων με όλα τα μέσα (περιορισμός κατανάλωσης, ελεγχόμενη διάθεση αποβλήτων, ελεγχόμενες απολήψεις, επανάκτηση-επαναχρησιμοποίηση, κ.λ.π.) ώστε να αποτραπεί η μετατόπιση του προβλήματος, **επάρκεια νερού προς την κατεύθυνση της ποιοτικής του απαξίωσης**, προς μια δηλαδή κατάσταση όπου ενδεχομένως ο όρος **επάρκεια** θα είναι άνευ αντικειμένου.

Είναι επίσης γνωστό σε μας τις Ε.Δ.Ε.Υ.Α ότι η πρόσβαση σε καθαρό και οικονομικά προσιτό πόσιμο νερό αποτελεί βασικό

δικαίωμα κάθε ανθρώπου, όπως ορίζεται άλλωστε στον Κώδικα Υδάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Αρχές Λισσαβόνας).

**Δ.Ε.Υ.Α. ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ**

Στο χρονικό αυτό διάστημα, περίπου 33 έτη, έχουν εκτελέσει και λειτουργούν σημαντικότερα έργα σε ένα τομέα με ιδιαίτερα μεγάλη αναπτυξιακή σημασία, πλην όμως ιδιαίτερα ευαίσθητο κοινωνικά και περιβαλλοντικά.

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ**

Η διαχείριση συνολικά του τομέα ύδρευσης – αποχέτευσης, με βάση τη νομοθεσία, ασκείται από:

- Ε.Υ.Δ.Α.Π. (Ν. 1068/90)
- Ε.Υ.Α.Θ.
- Δ.Ε.Υ.Α. (Ν. 1069/80)
- Σύνδεσμοι Ο.Τ.Α. (Π.Δ. 410/95)
- Ο.Τ.Α.

Οι ρυθμίσεις του Ν. 1069/80 προέβλεπαν με το άρθρο 13 τη χρηματοδότηση των έργων και μελετών Υ.Α. και Β.Κ. από το ΠΔΕ, με επιχορήγηση 35% του προϋπολογισμού τους και 65% ίδια συμμετοχή, ήταν η αφετηρία για ένα μακροχρόνιο σχεδιασμό των ΔΕΥΑ με στόχο να καταστούν οι βασικοί διαχειριστές στην χώρα μας- υδατικών πόρων,-πόσιμου νερού –υγρών αποβλήτων.

Στο χρονικό αυτό διάστημα, περίπου 33 έτη, έχουν εκτελέσει και λειτουργούν σημαντικότερα έργα σε ένα τομέα με ιδιαίτερα μεγάλη αναπτυξιακή, κοινωνική και περιβαλλοντική σημασία.

Ειδικότερα, αρχίζοντας χρονολογικά τις πηγές χρηματοδότησης θα αναφέρουμε:

Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων

Οι ρυθμίσεις του Ν.1069/80, που προέβλεπαν με το άρθρο 13 τη χρηματοδότηση των έργων και μελετών, με επιχορήγηση 35% του προϋπολογισμού και 65% συνεισφορά, οδήγησε στο δανεισμό από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων τις ΔΕΥΑ, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων σύναψε δάνειο ύψους 11 δις δρχ. με την Ε.Τ.Ε. για την δανειοδότηση ΔΕΥΑ και ΟΤΑ, για τέτοιου είδους έργα.

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

1. **1980.** Σύμβαση δανεισμού μεταξύ Ε.Δ. και Ε.Τ.Ε. χρηματοδοτείται με το ποσό των 367 εκ.δρχ. για τη χρηματοδότηση τμήματος του έργου της αποχέτευσης Χαλκίδας (επιτόκιο 9,5%) τετραετής διάρκεια.
2. **1981.** Υπογράφεται σύμβαση δανεισμού μεταξύ Ε.Δ. και Ε.Τ.Ε. με σκοπό τη χρηματοδότηση των αποχετευτικών έργων Ιωαννίνων, Λάρισας, Καστοριάς και Πτολεμαΐδας. Σύνολο κόστους 6.100 εκ.δρχ. ποσό δανείου 2.800 εκ.δρχ. επιτόκιο δανεισμού 13,05%.
3. **1984.** Επεκτείνεται το ως άνω δάνειο και στις πόλεις της Κέρκυρας, ύψους 980 εκ.δρχ., Ηρακλείου και Χίου, με επιτόκιο 10,8%.

Από το **Εθνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων**, χρηματοδοτήθηκαν έργα αποχέτευσης και Ε.Ε.Λ. σε μια σειρά αστικών κέντρων.

(Ενδεικτικά αναφέρουμε το έτος 1988, 30 έργα αποχέτευσης και 15 έργα Ε.Ε.Λ. με συνολική πίστωση 8,4 δις. δρχ., ενώ στην ίδια χρονική περίοδο χρηματοδοτήθηκαν από τα Περιφερειακά Προγράμματα, 34 έργα αποχέτευσης και 4 έργα Ε.Ε.Λ. σε Ο.Τ.Α. με συνολική πίστωση 11,1 δις. δρχ.).

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κοινοτικά Προγράμματα

Μετά το 1983 η εφαρμογή των Μ.Ο.Π. αποτέλεσε έναρξη χρηματοδότησης των διαρθρωτικών ταμείων (ΕΤΠΑ) προς τις Δ.Ε.Υ.Α. και τους Ο.Τ.Α.

Α΄ Κ.Π.Σ.

Μέσω των 13 Π.Ε.Π. του Α΄ Κ.Π.Σ. (1989-1993) αρκετά τμήματα έργων ύδρευσης αποχέτευσης και βιολογικού καθαρισμού σε 27 Δ.Ε.Υ.Α. χρηματοδοτήθηκαν συμβάλλοντας κύρια στους στόχους που αφορούν το περιβάλλον σε επίπεδο υποδομής. Παράλληλα, με την Κοινοτική Πρωτοβουλία Enpireg, μια σειρά έργων Ε.Ε.Λ. σε 50 Ο.Τ.Α. και 15 Δ.Ε.Υ.Α., βελτίωσε κατά πολύ τις συνθήκες διαβίωσης με την ορθολογική και ολοκληρωμένη διαχείριση των υγρών αποβλήτων, σε παραθαλάσσιες πόλεις ή εγγύς αυτών, όπως προβλεπόταν από τον Κανονισμό του Enpireg με συνολική χρηματοδότηση 1,6 δις δρχ.

Β΄ Κ.Π.Σ.

Στο πλαίσιο του Β΄ Κ.Π.Σ. σε σύνολο 32.000 mecu (< ΚΠΣ + Ταμείο Συνοχής και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες) για περιβαλλοντικές δράσεις διετέθησαν 2.430 mecu.

Το **Ταμείο Συνοχής** (Προσωρινό Ταμείο Συνοχής) ιδρύθηκε επίσημα με τον Κανονισμό 1164/94 του Συμβουλίου και στόχευε στην σύγκλιση αλλά και υποβοήθηση των λιγότερο εύπορων κρατών-μελών.

Προήγαγε την περιβαλλοντική διάσταση της κοινοτικής πολιτικής συνοχής, ενισχύοντας άμεσα έργα του τομέα περιβάλλοντος και του τομέα διευρωπαϊκών δικτύων υποδομής και μεταφορών.

Κατά την περίοδο 1994-2002, το συνολικό ποσό των πιστώσεων και για τα 4 κράτη (Ισπανία, Πορτογαλία, Ελλάδα, Ιρλανδία) ήταν 15,15 δις ευρώ και για την Ελλάδα διατέθηκαν 3 δις ευρώ.

Για την περίοδο 2001-2006, σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς 1264 και 1265/99 το σύνολο των διαθέσιμων πόρων ανήλθε στα 30 δις ευρώ (50% στο περιβάλλον, 50% στις μεταφορές).

Οριστικό Ταμείο Συνοχής

Μέχρι 31-12-2000, από το Οριστικό Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτήθηκαν 72 έργα Δ.Ε.Υ.Α. συνολικής δέσμευσης 613.239 € που αποτελούσαν το 35,6% του συνόλου του τομέα περιβάλλοντος του Ταμείου Συνοχής.

Ειδικότερα, χρηματοδοτήθηκαν σε 30 αστικά κέντρα – ΔΕΥΑ – έργα αποχετεύσεων και σε 28 εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

Εδώ θα πρέπει να τονισθεί ότι τα έργα αυτά των ΔΕΥΑ είναι τα μόνα που είχαν ίδια συμμετοχή και όπου ο ΦΠΑ καταβάλλεται από τις ΔΕΥΑ.

Νέο Ταμείο Συνοχής – Γ΄ Κ.Π.Σ. ή ΕΠΠΕΡ, συνολικού ύψους 1.550 εκατ. € στον τομέα της αποχέτευσης και καθαρισμού αστικών λυμάτων, εγκρίθηκαν 32 έργα ΔΕΥΑ συνολικού προϋπολογισμού 152,59 εκατ. €.

ΔΕΥΑ – ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ

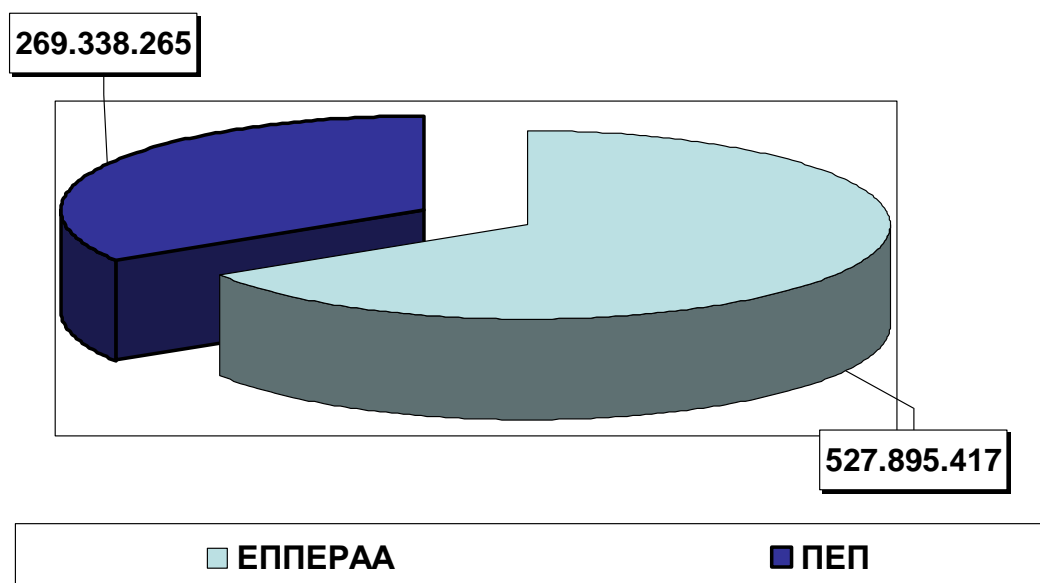
Όσον αφορά στα έργα των Δ.Ε.Υ.Α. στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013:

- Έχουν εγκριθεί μέχρι τις αρχές Μαρτίου από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΕΠΠΕΡΑΑ) **156 έργα σε 92 ΔΕΥΑ** συνολικού προϋπολογισμού 828,61 εκατ. ευρώ με νομικές δεσμεύσεις 301,4 εκατ. ευρώ τα οποία χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής και οι προϋπολογισμοί των έργων των ΔΕΥΑ αποτελούν το 37% του συνόλου των έργων του ΕΠΠΕΡΑΑ.
- Αυτά αφορούν έργα δικτύων ακαθάρτων και μικρούς βιολογικούς καθαρισμούς Α και Β προτεραιότητας (σήμερα έχουν συνενωθεί σε 27 Καλλικρατικές ΔΕΥΑ) και καλύπτουν πληθυσμό 229 χιλ. κατοίκων. Έχουν προϋπολογισμό 307 εκατ. ευρώ έναντι συνολικού προϋπολογισμού 1,550 δις ευρώ.
- Επίσης, επεκτάσεις, αναβαθμίσεις και εκσυγχρονισμοί σε Ε.Ε.Λ. σε μεσαίες και μεγάλες ΔΕΥΑ.
- Έλεγχος διάθεσης των εκροών των βιολογικών καθαρισμών και επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων.
- Εντοπισμός διαρροών, συστήματα τηλεελέγχου και τηλεχειρισμού σε περισσότερες από 22 ΔΕΥΑ, καθώς και έργα διαχείρισης πόσιμου νερού.
- Επίσης και η πρόσφατη πρόσκληση του ΕΠΠΕΡΑΑ για έργα διαχείρισης και ασφαλούς διάθεσης ιλύος έδωσε τη δυνατότητα να υποβληθούν προτάσεις από ΔΕΥΑ και να προχωρήσει η αξιολόγηση και η έγκριση σε ορισμένες από αυτές. Η συνολική χρηματοδότηση είναι 30 εκατ. ευρώ και προϋπόθεση είναι η παραγόμενη ιλύς από τις ΕΕΛ να αφορά μονάδα τουλάχιστον 30.000 κατοίκων.

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΠΕΡΑΑ		
ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΕΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΓΩΝ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ
ΕΠΠΕΡΑΑ ΔΕΥΑ		
64	92	527.895.417
ΠΕΠ		
52	145	269.338.265
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		797.233.682

Επιχειρησιακό πρόγραμμα ΕΠΠΕΡΑΑ-ΠΕΠ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ Δ.Ε.Υ.Α. ΓΙΑ ΤΟ Σ.Ε.Σ. –

Νέο Τομεακό Περιβάλλοντος

Προτάσεις

- Η χρηματοδότηση δικτύων ,δεξαμενών και αντλιοστασίων για την επίλυση των γνωστών «Καλλικρατικών» προβλημάτων.
- Να χρηματοδοτηθούν έργα βελτίωσης των εσωτερικών δικτύων με στόχο την μείωση διαρροών- έργα περιορισμού του μη τιμολογημένου νερού (υπενθυμίζεται ότι σε πολλές περιπτώσεις είναι μεγαλύτερο του 50%) του νερού που τροφοδοτεί τα εσωτερικά δίκτυα.
- Χρηματοδότηση έξυπνων έργων τηλεελέγχου και τηλεχειρισμού γεωτρήσεων και αντλιοστασίων, ιδιαίτερα όταν συνοδεύεται η ενεργειακή τους τροφοδοσία από ΑΠΕ.
- Κατασκευή έργων που στοχεύουν στην προστασία από πλημμυρικά φαινόμενα σε περιοχές επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.
- Έργα ενσωμάτωσης μικρότερων περιφερειακών υδρευτικών συστημάτων από μεγαλύτερα, για τον εξορθολογισμό του λειτουργικού κόστους, ή για την εξασφάλιση επαρκούς και ποιοτικού νερού σε περιφερειακά ποσοδομικά συγκροτήματα.
- Την χρηματοδότηση έργων διάθεσης και μονάδων επεξεργασίας (αδρανοποίησης) και κομποστοποίησης λυματολάσπης και που προβλέπεται να τροφοδοτηθούν από Β.Κ από το σύνολο μιας Υδατικής Περιφέρειας.
- Έργα που στοχεύουν στον εμπλουτισμό και την αποκατάσταση υπόγειων υδροφορέων.

- Χρηματοδότηση έργων βελτίωσης συστημάτων επεξεργασίας αστικών λυμάτων για επαναχρησιμοποίηση του επεξεργασμένου νερού π.χ. για άρδευση.
- Χρηματοδότηση κατασκευής μικρών φραγμάτων για την συλλογή των νερών της βροχής.
- Εθίγησαν θέματα κατασκευής και λειτουργίας μικρών έργων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων με μη συμβατικές τεχνολογίες καινοτόμες, φιλικές προς το περιβάλλον, χαμηλών απαιτήσεων σε ενέργεια και υψηλής απόδοσης, με χαμηλό κόστος κατασκευής, αλλά και λειτουργίας και συντήρησης.
- Από τις περισσότερες ΔΕΥΑ εθίγη το θέμα της απλούστευσης διαδικασιών στο χώρο της έγκρισης των ΜΠΕ και των μελετών αδειοδοτήσεων και τευχών δημοπράτησης (πολύμηνη καθυστέρηση).
- Επίσης αναφέρθηκε το θέμα των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας σε συνάρτηση με τα δίκτυα ομβρίων .
- Προτείνεται στο ΥΠΕΚΑ (ΕΥΣΠΕΔ) την πραγματοποίηση ημερίδων σε περιφερειακό επίπεδο με ανάλυση των κατευθύνσεων στο τομεακό «Περιβάλλοντος».
- Ελήφθη απόφαση για τη σύσταση Επιτροπής καταγραφής, αξιολόγησης και ενημέρωσης για τα έργα των ΔΕΥΑ στο 1^ο, 2^ο, 3^ο Κ.Π.Σ. και στο ΕΣΠΑ.
- Συζητήθηκε εκτενώς η αναγκαιότητα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της ανάπτυξης δεξιοτήτων και επαγγελματικών προσόντων, του εργατικού δυναμικού και της αναβάθμισης και δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στις Δ.Ε.Υ.Α. με την ενεργό συμμετοχή της ΕΔΕΥΑ και κάποιου πιστοποιημένου φορέα.

- Συνέχιση της χρηματοδότησης έργων τηλεθέρμανσης.

(Αναπτύσσει την επιχειρηματικότητα και την ανταγωνιστικότητα με την μείωση του λειτουργικού κόστους των επαγγελματικών χώρων, και την μείωση του κόστους παραγωγής προϊόντων που χρειάζονται θερμότητα.

Εισάγει στην ελληνική περιφέρεια νέες ενεργειακές τεχνολογίες. Έλληνες κατασκευαστές, επιστήμονες και τεχνικοί αποκτούν τεχνογνωσία, από την μελέτη και την κατασκευή μέχρι την λειτουργία της Τηλεθέρμανσης.

Δημιουργεί νέες ευκαιρίες ανάπτυξης με την χρήση θερμότητας για θερμοκήπια, ξηραντήρια κ.λ.π.).

- Αρκετές Δ.Ε.Υ.Α διαθέτουν άριστης ποιότητας νερά (μεταλλικού χαρακτήρα) κατάλληλα για εμφιάλωση . Προτείνεται η διερεύνηση από την Ε.Δ.Ε.Υ.Α για κοινή προσπάθεια εμφιάλωσης και εμπορίας.

Συνεχίζουμε με πολιτικές βιώσιμης ανάπτυξης, ώστε να διευρύνουμε τα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη στους συμπολίτες μας στην ελληνική περιφέρεια.